

Iskaja vsak četrtak
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dležniki katol. tis-
kovnega društva de-
ljujejo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pisarni št. 404
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserti se sprejemajo
do ure polnoči.

Štev. 16.

V Mariboru, dne 21. aprila 1904.

Tečaj XXXVIII.

Volivna reforma.

Cesar je potrdil volivno reformo, ki jo je sklenil štajerski deželni zbor dne 10. nov. 1903. S tem so vpeljane direktne in tajne volitve v kmečkih občinah in četrti kurija z osmimi novimi poslanci. Volitev bo direktna, se pravi, da ne bo treba voliti vsaki občini volivnih mož, ki bi se-le volili poslanca, ampak, da bo vsak volivec sam napisal na listek ime onega, ki ga bo hotel voliti. Volitev bo tudi tajna. Volivcu ne bo treba pokazati volivni komisiji ali komu drugemu, čegavo ime da ima napisano na listku, ampak bo vrgel listek lahko zganjen v volivno »urno« (lonce). To je jako pametna in pravična preosnova volivne pravice, ker bo vsak volil tako, kakor bo sam za najbolje spoznal. Tajna in direktna volitev najbolj jasno pokaže, koga volivci res hočejo za poslanca.

Marsikomu mogoče tudi ne bo jasno kaj pomeni beseda »kurija«. Po naše bi rekli namesto kurija — skupina ali razred ali pa oddelek. Deželnozbornske volivce na Štajerskem delimo namreč v štiri skupine ali kurije. Vsaka skupina voli svoje poslance. Ker vsi volivci ne plačujejo enako mnogo davka, imajo oni stanovi, ki plačujejo več davka tudi več poslancev. Tako vsaj razlaga država sedanji volivni red, a pravi narodni, pravi ljudski politiki moramo trditi po vsej pravici, da je ta razdelitev krivična, ker imajo graščaki in mesta več poslancev kakor kmetje. Pa bomo o tem govorili drugič kaj več. V štiri skupine delimo volivce in torej tudi

poslance. (Pred volivno reformo so bile le tri skupine.) Prva skupina, to so graščaki volijo 12 poslancev, druga skupina, to so mesta in trgi, trgovinski in obrtni zbornici v Gradcu in Leobnu volijo 25 poslancev, tretja skupina, to so kmetijske občine volijo jih 23 in osem poslancev pa voli četrti skupina, v katero spadajo vsi možki, ki so do časa volitve dosegli starost 24 let in so najmanj šest mesecev bivali v dotični občini, kjer volijo. Torej bo v prihodnjem deželnem zboru štajerskem 68 izvoljenih poslancev, torej 68 glasov. Poleg teh pa imajo isto pravico kot poslanci glasovati in postaviti predloge v štajerskem deželnem zboru knezoškof sekovski in lavantinski ter rektor (ravnatelj) graškega vseučilišča. Tako bo štel prihodnji deželni zbor 71 glasov.

V kmečki skupini ostanejo okraji razdeljeni kakor so bili. Volilo pa se ne bo več v največjem kraju dotičnega okraja kakor dosedaj, ampak v vsaki občini, ki ima po zadnjem ljudskem štetju čez 400 prebivalcev. Občine s 400 ali manj prebivalci pa bodo volile v bližnjih večjih občinah, ali bo več takih občin tvorilo posebno skupino, za katero določi volišče deželni namestnik v sporazumu z deželnim odborom. S to naredbo je zelo olajšana volitev, ker prejšnji volivni možje so morali včasih daleč se voziti ali peš hoditi na volišče. V občinah pa, ki so zelo razsežne ali pa tako leže, da vsi volivci le težavno pridejo na volišče, se bo določilo več volišč.

Izmed novih 8 poslancev četrte skupine pripadajo trije na slovenske okraje. Jednega

poslanca volijo okraji: Radgona, Cmurek, Eibisvald, Arvež, Marenberg, Maribor in Slovenska Bistrica. Drugega okraji: Celje, Vransko, Gornji Grad, Laško, Šostanj, Konjice, Slovenji Gradec. Tretjega pa okraji: Ptuj, Ormož, Št. Lenart v Slov. gor., Rogatec, Šmarje pri Jelšah, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer in Gornja Radgona. — Volilo se bo po občinah ravno tako, kakor smo rekli pri kmetijski skupini. Glavni volilci v četrti skupini bodo delavci in kmetovalci, ali z drugo besedo priprosti narod, ki vendar tudi plačuje davke, ki so sicer manjši kakor graščakov, a so zanj stokrat bolj občutljivi kakor za graščaka in meščana. Zato pa je teh osem mandatov le še majhna trohica ljudskih pravic.

Rusko-japonska vojna.

Velika nesreča Rusov.

Kakor blisk je prešinila ves svet pretekli teden novica z bojišča: Oklopnica »Peterpavlovsk« je zadela dne 13. t. m. na mino, ki se je razpočila in pognala v par sekundah oklopnico v zrak. Poveljnik admiral Makarov je utonil s častniki in moštvom oklopnice, veliki knez Ciril je težko ranjen. — Sledile so potem brzobjavke za brzobjavko, ki so pojasnjevale veliko nesrečo, a popolnoma jasno vse še sedaj ni, kakor bomo izprevideli iz poročil. Pomniti pa moramo pred vsem, da ni bila to zmaga Japoncev, ampak nesrečen slučaj. Smrti Makarova ni

Listek.

Detektiv.

(Spisal I. N.)

Moj stric je bil ugleden mož, poslanec in pregledni svetnik pri treh bankah, torej tudi precej imovit. Ko sem ga prosil, naj me pripravi h kaki banki — jaz sem bil namreč prepričan, da sem za finančne denarne posle rojen — me je odločno zavrnil, češ, take lenobe, kot sem jaz, on ne bo podpiral. Vi-deč, da to ne gre, ga prosim, naj mi posodi malo denarja. A tudi tu sem našel slabost, dasi je vedel, da sem v gmotnih ozirih na zelo slabih nogah.

No naposled se mu je le otajalo srce. Obljubil mi je, da mi pomaga do službe detektiva (skrivnega policaja).

»Za to službo si ti ustvarjen«, mi je dejal, »vidiš, prav za to! Kajti ko boš zasačil kakega zlikovca, te bo takoj minilo veselje do vseh tvojih neumnosti.«

Sila kola lomi. Dobro bo, kar bo, si mislim in zahvalim strica za njegovo dobroto.

Tako sem torej postal skrivni policaj ali detektiv. Načelnik detektivov me je vzel v roke in me začel uriti. Ta načelnik je bil eden najbolj zvitih policajev. Kmalu je prišel

z menoj na čisto in mi tudi kar naravnost povedal, da s tako neumnim butcem še ni imel nikoli opraviti, kakoršen sem jaz.

Ta sodba me je v prvem trenutku zelo razdražila, ker sem mislil, da je ravno nasprotno res, kar pravi načelnik. No pa sem se kmalu pomiril. Menil sem namreč, da je našel policijski načelnik v meni veleuma, kakoršen je on sam, pa sem se še bolj marljivo uril v tem poslu.

Ko bi bil jaz prevzet in bi se hotel postavljati, bi vam takoj povedal povest, ki vam jo hočem pravzaprav napisati; toda ker hočem biti v prvi vrsti odkritosrčen, rad priznam, da sem tudi kasneje še ustrelil marsikatero kozla. Nobeden drugi ni bil kot jaz, ki sem pomagal zasledovanemu uzmoviču ubežati; jaz sem bil, ki sem sklenil prijateljstvo z ljubimko nekega roparja in njega rešil, da ga niso vjeli. Seveda nisem prav nič vedel, zakaj se gre. In prav jaz sem bil, ki sem aretiral ministra notranjih zadev v imenu postave in ga peljal v policijski urad.

Priznati moram, da bi mi dali takoj poslovljni list, da ni bil moj stric poslanec. Zaradi tega me pa niso spodili.

Tako je bilo sedaj z menoj, ko začujemo o preiskavi neke hiše. Preiskava se je imela vršiti urno, in načelnik je vzel seboj mene, ker drugega ni bilo v uradu. Načelnik je bil

zelo dobre volje. Trdil je, da je že na pravem sledu. Med potjo je postal še bolj vesel in prav prijateljsko se jame z menoj pomenkovati.

»Vidite, to-le se je zgodilo«, začne pravi. »Ulomili so v pisalno mizico državnega tajnika in mu izmaknili sedemnajst bankovcev po tisoč goldinarjev. Danes zjutraj je opazil gospod tatvino in takoj naznanil. Takoj sem začel preiskavati. Po dveh urah sem dognal, da je zamogla izvršiti tatvino le hišna, in da so ukradeni bankovci pri Štefanu Gubaču. Kako sem mogel poslednje sklepati, že lahko veste sami.«

»Seveda«, odvrnem resno, dasi se mi je zdelo, da se načelnik šali.

»Zdaj greva h Gubaču. Vi ga seveda ne poznate. Prej je delal dolgo časa v tobačni tovarni, pa so ga spodili zaradi tatvine. Pre-tkan je kot Judež. Zahtevam od vas, da ga neprenehoma opazujete in zlasti pazite na njegove oči. V očeh bere pravi detektiv vse.«

Med takimi in enakimi pogovori prideva k Štefanu Gubaču, ki je obledel, ugledavši načelnika in naju prestrašen ogledoval. Načelnik mu je takoj povedal, zakaj sva prišla, in kar naravnost zahteval, naj vrne bankovce, ki jih je ukradel tajniku. Med tem je zbral Gubač ves svoj pogum in odločno trdil, da je sum, ki leti nanj, neopravičen.

povzročila sovražnikova roka, ni ga premagal sovražnik, marveč postal je žrtev osodepolne katastrofe, ki je zadela oklopnico »Petro-pavlovsk«, na kateri je plul nasproti sovražniku.

Do te nesreče pa je prišlo tako: Japonci so pripluli z nekoliko ladjami pred Port Artur in začeli streljati na rusko mornarico. Spoprijele so se ruske torpedovke z japonskimi in v tem boju se je potopila ruska torpedovka »Bezstrašni«. Zvest svoji hrabrosti in predrznosti, odpluli s svojim brodom iz luke, kadar zagleda sovražnika, je tudi to pot odplul Makarov iz luke takoj, ko je zagledal prve japonske ladje. Dočim je pa japonski admiral Togo doslej prišel pred Port Artur le s 14 ali 16 ladjami, je to pot priplul s 30 ladjami. Makarov je uvidel, da bi bila pomorska bitka proti toliki premoči brezupna, ter je obrnil svoje ladje. Hotel je vse svoje ladje zbrati pri »zlati gori« in z vso silo braniti vhod v luko. Kaj pa je bil vzrok tej nesreči, se natančno ne more dognati. Nekatera poročila pravijo, da je »Peterpavlovsk« naletel na podmorsko mino, druga pa, da je bil torpediran od japonskega razdiralca torped. Torpedo je »Petropavlovsku« razdril velik del oklepa. Drugi torpedo je prodrl v prostor za streljivo, nakar se je dogodila strašna eksplozija. Razbiti kosi ladje so zleteli 100 metrov kvišku, visok ognjen steber se je dvignil proti nebu. Makarov in njegov štab so bili, kakor poročajo rešeni mornarji, na kosce raztrgani. Od Makarova so našli nekaj ur pozneje eno roko. Nad 500 ruskih mornarjev je našlo smrt v mrzlih valovih.

Da so japonski torpedi krepko delovali, potrjuje tudi ruska brzojavna agencija, ki pravi, da je bila istočasno v sredini poškodovana ruska oklop-nica »Pobjeda«, ki pa je lahko še odplula v luko. Japoncem je dobro služila jutranja megla. Nato se je japonsko brodogradništvo razdelilo zopet v dva dela ter odplulo. Polno uničenje ruskega portarturskega brodogradništva se Japoncem še ni posrečilo in morda se jim to tudi ne posreči. Japonci hočejo v prvi vrsti le toliko oslabilo rusko brodogradništvo, da ne bo moglo zavirati njihovih izkrcavanj ter bo primorano ostati v luki. Sedaj imajo Rusi v Port Arturju še tri velike oklopnice, tri križarice in nekaj torpedovk in rušilec torpedov, Japonci pa imajo baje še vedno 7 oklopnice, 6 križaric itd. Dokler ne pridejo ruske bojne ladje iz Evrope, bodo pač Japonci razkazovali ondi na morju svojo ošabnost. Če je res, da so Japonci okoli izhoda port-

arturske luke položili nove strašne mine, si tudi itak oslabilo rusko portartursko brodogradništvo ne bo upalo iz luke, dokler ruski potapljavci ne preiščejo morja pri izhodu in v bližini.

Velika kneza Ciril in Boris.

Veliki knez Ciril je lahko ranjen. Vesti, da bi bil težko ranjen, niso resnične. Kakor pripoveduje veliki knez Ciril, je padel v trenutku eksplozije na levo stran poveljniškega mostiča, nakar se je spustil po rokah na krov, odkoder so ga odpluli valovi. Nato je prišel globoko v vodo, a z lastnim naporom je prišel zopet na površje, kjer je zagrabil za po valovih plovečo varnostno parnikovo strešico, na kateri se je obdržal 10 minut. Nato ga je sprejela na svoj krov torpedovka »Bezsumnij«. — Veliki knez Ciril Vladimir-ovič je skupno s svojim bratom Borisom nekaj dni po Makarovem odhodu odpotoval v vzhodno Azijo. Kot mornariški častnik je bil prideljen ruskemu brodogradništvu, njegov brat Boris pa je bil pri armadi na suhem. Velika kneza Ciril in Boris sta carjeva bratranca in sinova mlajšega brata carja Aleksandra III.

Makarov.

Vse angleško in ameriško časopisje je polno hvale o Makarovu. Časopisje ga slavi kot enega prvih mornariških strokovnjakov sveta. Makarov je bil na Angleškem, ko se je ondi po njegovih navodilih gradil rušilec ledu »Jermak«. Makarova dela o brezžičnem brzojavljanju in drugih strokah, ki spadajo v delokrog mornarice, so svetovno priznana. Ako bi Rusija izgubila polovico svojega brodogradništva, bi zanjo to ne bil tako hud udarec, kakor smrt admirala Makarova. Nemški cesar je brzojavil ruskemu carju: »Nemčija žaluje nad izgubo Makarova. Ta izguba je izguba za vso mornarico sveta.«

Soproga Makarova.

Soproga Makarova je na dan usode obedovala pri neki prijateljici, ko je nenadoma vstopil zasopel sluga, ki ni vedel za navzočnost Makarove gospe ter zaklical: »Po mestu se širi vest, da je admiral Makarov z mnogimi častniki utonil!« Prestrašena soproga je telefonirala na vojno ministrstvo, kjer so jo pa tolažili, da se vest še ne potrjuje. Pozneje je dobila na carjevo povelje na primeren način obvestilo o smrti svojega moža. Car je s posebnim vlakom poslal k njej svojega adjutanta. — Makarov zapušča poleg vdove 17letno hčer in mladoletnega sina.

Petrograd žaluje.

V mornariški cerkvi se je vršila slovesna maša zadušnica za žrtve na »Peterpavlov-

skem«. Več tisoč ljudij je prisostvovalo cerkvenemu opravilu. Car je prišel s carico in prestolonaslednikom. Car je bil zelo ginjen. Carico-vdovo je nesreča tako pretresla, da ni mogla priti. Ko je prišla v cerkev od žalosti potrta soproga Makarova, ni bilo suho nobeno oko. Car je pristopil k njej ter tolažil njo in navzočo njeno hčerko s srčnimi besedami. Ko so pa zadoneli po cerkvi slovesni koral, Makarova soproga ni mogla več premagati bolesti. Glasno ihtela se je zgrudila na tla. Trajalo je precej časa, da so jo nekoliko utolažili. Po službi božji je car njo in njeno rodbino spremljal k vozu, ki je čakal pred cerkvijo.

Naslednik Makarova.

Za naslednika Makarovega je imenovan podadmiral Skrydlov, bivši poveljnik ruske črnomoške eskadre. Italijanski admiral Bettolo, ki je osebno poznal ponesrečenega Makarova in pozna osebno tudi njegovega naslednika Skrydlova, pravi v nekem italijanskem listu, da je bil pok. Makarov vojak prve vrste ter stal na vrhuncu vede o modernem vojevanju na morju ter da je bilo pričakovati od njega, da bi izvršil take čine, nad katerimi bi se čudil ves svet. Omenjeni ital. admiral pa pristavlja, da je Skrydlov, katerega pozna od časa, ko sta bila skupaj pri Kreti, mož, ki bo gotovo izvršil to, kar je nameraval Makarov.

Osmi napad na Port Artur.

Dne 15. t. m. zjutraj od 8. do 12. je 14 japonskih ladij od Liautiesana bombardiralo trdnjavo in mesto Port Artur. Oddale so 185 strelcev. Ruska mornarica je odgovarjala. Tudi baterije v trdnjavi so odgovarjale sovražnemu ognju. Pet ruskih vojakov je ubitih. Na morju nimajo ranjencev in nobenih poškodb. Na suhem je bilo ubitih 7 Kitajcev, 3 ranjeni. Sumi se, da so Japonci nadaljevali izkrcavanja in da so krili izkrcavanja z bombardiranjem Port Arturja.

Ruska zmaga.

Brodogradništvo admiral Togo je prevažalo nekoliko prevoznih ladij zahodno od izliva reke Jalu, kjer so se japonske čete izkrcale, ne da bi zapazile, da so Rusi v zasedi. Ko je bilo 12.000 mož japonskih čet izkrcanih, napadli so jih Rusi ter jih pognali nazaj k ladjam. Japonci imajo velike izgube mej mostvom. Pozabili so tudi mnogo topov.

Ponosen ruski glas.

Neki ruski list piše tako: »Mi smo močni, kakor nismo bili še nikdar! Zapomnite si in zapomni naj si ves svet: današnja Rusija

»Sam vaju pozivljam«, je dejal, »da preiščeta hišo, da se tako izkaže moja nedolžnost.«

Ko sem videl Gubača in čul njegove odločne besede, sem bil uverjen, da se načelnik moti in da bo z dolgim nosom odšel od Gubača.

Priznati moram, da sem bil vesel svojega prepričanja, in da sem prav leno pomagal preiskavati Gubačevo stanovanje. Dasi smo premetavali celih pet ur, vendar nismo našli nič. Še bolj sem bil vesel. Iskanih bankovcev ni bilo ne v tablah, ne v ogledalih, ne v peči, ne pod tlemi, ne v steni, ne v posteljah, kratko rečeno: nikjer. A dasi tisočakov nismo našli, smo vendar dobili mnogo zelo sumljivih stvari. Videla sva krasno omarico z vsakovrstnim dragocenim lepoticjem; načelnik je dejal, da je to gotovo od onega uloma v Blatni ulici. Tudi, kako je prišlo lepo število debelih, črnih smodk v neki zabojček, je bilo zelo sumljivo. Bržkone jih je bil nakradel v tobačni tovarni.

Ko smo tedaj obrnili celo hišo narobe, in je imel načelnik že precej dolg nos, se nenadoma spomni in mi pravi: »Pojdite v obednico in preiščite notranjost ure.«

Brez ugovora slušam in grem preiskovat uro. Ko pa tudi tu ne najdem tisočakov, me hipoma obide pregrešna želja, in storil sem

nekaj, česar se bom sramoval vse življenje. Jaz, tajni policaj, varuh tujega blaga, sem postal tat. Izmaknil sem lepo, črno smodko in jo urno spravil v žep. Nato sem hitel v sosednjo sobo in povedal, da tudi v uri ni nič.

Načelnik ni vedel, kaj bi začel. Kar se domislim, kaj ko bi imel Gubač bankovce pod lasuljo.

»Nekaj sem se spomnil«, rečem načelniku.

Načelnik je vedel, kake pametne misli imam jaz navadno, zato me je surovo zavrnil. »Držite jezik za zobmi!«

Kmalu nato se ločiva od Štefana Gubača in sicer zelo nasprotnih misli. Načelnik je bil pobit, jaz pa vesel v dno duše. Mislil sem si, da ga bo ta slučaj nekoliko ponižal, in da v prihodnje ne bo več tak surovež.

Ko prideva v čuvajnico, je dobil moj načelnik takoj neko novo naznanilo. Brž je sedel v voz in se odpeljal. Jaz sem pa ostal v sobi in prav po domače raztegnil svoje utrujene ude na zofo. Vzel sem ukradeni smodko, jo odščipnil na koncu ter jo zapalil. Komaj potegnem dvakrat, trikrat, pa jo vržem ob tla. Tako zopern duh je imela, da je nisem mogel kaditi. Mislil sem si, kako je vendar včasih človek lahko misljen in bedast. Svojo čast da za smodko, pri kateri potem spozna, da je zavila vanjo fabričanka en lašček svo-

jemu ljubemu v spomin. V takih in enakih mislih mi je radovednost rastla bolj in bolj, in hotel sem videti, kaki so ti lasje. Poberem smodko in jo razvijem. Kaj najdem? Sredi debele, črne havane je lepo v okroglo zvito bankovec za tisoč goldinarjev. Krasen las! Ko sem smodko zažgal, se je bankovec opalil, in zato je tako smrdelo. — Seveda sem takoj vedel, pri čem da smo, da je Štefan Gubač, preje delavec v tobačni tovarni, zavil ukradene tisočake v smodke. Zato so bile tako čudno debele in velike!

V istem trenutku mi naznanijo, da želi župan z menoj govoriti. Hoj, mestni župan in z menoj govoriti! Brž vtaknem raztrgano smotko in bankovec v žep in v dveh minutah sem stal pred mestnim županom in državnim tajnikom, ki je bil prišel k njemu.

»Ali ste bili tudi vi pri preiskavanju?« me vpraša neprijazno.

»Da, tudi jaz sem bil zraven«, odgovorim predrzno mu zroč v oči.

»In uspeh?«

»Gospod načelnik je vse preiskal, a ni nič dobil.«

»Potem tudi tam ne bo nič«, pravi tajniku in skomizne z rameni.

Tedaj pa se začnem proti vsem pravilom uljudnosti in omike smejeti. Seveda to gospodoma ni bilo všeč in župan se zadere

ni več tista Rusija, iz časov pri Sevastopolu! V tem razdobju, od leta 1856 sem, se je Rusija mogočno razvila: politiško in gospodarsko! Zato je tudi ruski narod od carja samega pa do zadnjega mušika (kmetiča) trdno uverjen o zmagi Rusije v sedanji vojni. Ob enem se pa nikdo ne odteza spoznanju, da bo ta vojna dolgo trajala in bo zahtevala velikanskih žrtev. Ali v tem je razlika med našim in japonskim položajem: vse te žrtve ne bodo izgubljene za gospodarsko življenje naše države. Denar ostane doma, tudi če ga trosimo v Mandžuriji! Mi smo pripravljeni na skrajne žrtve. Znamenite besede je izrekla odlična oseba: Še v tem letu bo na bojišču pol milijona bojnikov, a potem naraste njihovo število tudi na milijon! Mi gledamo s popolnim zaupanjem v bodočnost.

Nekaj nadaljnjih poročil.

Port Artur, 16. aprila. Dopisnik ruske brzojavne agenture poroča: Danes ob 6. uri zjutraj se je prikazala na obzorju mala sovražna mornarica, ki se je pa hitro umaknila. Ob 10. uri so prišle zopet na vidik sovražne dalje, skupno 23, ter so se razdelile v dve skupini. Prva je odpeljala proti Liaočanu, kjer je obstreljavala obrežje in Tigerski polotok; druga se je pa uvrstila nasproti pristanom ter obstreljavala Zlato goro ter ostale baterije. Streljanje je trajalo do 1. ure popoldne. Naše ladje so odgovarjale z neposrednim streljanjem. Dobro namerjen strel je poškodoval japonsko križarko. Po drugih poročilih sta bili poškodovani celo dve japonski ladji. Na utrdbah in v mestu ni bilo nikake škode. Nekoliko Kitajcev je bilo ubitih, dva Kitajca in dva Rusa pa ranjena.

Petrograd, 17. aprila. Iz Harbina se poroča, da so Rusi vjeli zopet dva japonska častnika generalnega štaba v bližini železnice. Oba sta bila preoblečena v tibetanska duhovnika ter sta skušala uiti. V njunem torišču so našli 30 kg smodnika, tri zabojeke zažigalnega motvoza, dinamita in priprave, s katerimi bi razdrila železniško

nad menoj: »Kaj se režite? Morda hočete reči, kakšen nerodnej je vaš načelnik, ali kaj?»

»Gospod župan, jaz sem uverjen, da je denar pri Gubaču. In če hočete, vam lahko dokažem za trdno.«

»Ali ste to povedali načelniku?»

»Hotel sem, pa mi je dejal, naj držim jezik za zobmi.«

»Govorite!»

Na tako odločno povelje razložim vse natanko, da se mi je zdela sumljiva zlasti neka skatlja z debelimi, črnimi smodkami, in da so bankovci v teh smodkah.

Župan me gleda začuden, državni tajnik pa vzklikne: »Gospod, vi ste najboljši policist, kar sem jih videl!»

Za pol ure sem spet potrkal pri Gubaču, ki me je vsprejel seveda zelo samozavestno. Ko mu pa pravim, naj mi pokaže one črne smodke, bi se bil kmalu zvrnil strahu na tla.

Po vrsti odpiram smodke in v vsaki sem našel tisočak. Ker Štefan Gubač skoro nič ni vedel, kaj se godi z njim, sem neopazen pridejal še oni tisočak, ki sem ga imel v žepu, da jih je bilo ravno sedemnajst vseh skupaj.

Ko se vrnem, seveda z gospodom Gubačem vred, v čuvajnico in položim na mizo vseh sedemnajst tisočakov, je bil načelnik tudi zraven in lasje so se mu začudenja kar naježili. Tlesnil je z rokami in zavpil: »In jzz sem mislil, da je ta človek največji osel na svetu!»

Ni mi treba praviti, da sem kmalu avanziral, in da sem danes najimenitnejši in najbolj prebrisan detektiv, kar jih je, dasi kradel kasneje nisem več in tudi kaj tako posebnega nisem nikoli več uganil, kot oni presrečni dan.

»Mir.«

progo. Bržkone sta nameravala razstreliti most čez reko Nonni. Oba vjetnika sta hladnokrvno priznala, da sta hotela razdreti železniško progo.

Sōul. Dne 14. apr. je vzbruhnil v Kaneji paviljonu cesarske palače v Sōulu požar, ki ga je skoro popolnoma vničil. Cesar se je preselil v poslopje cesarske knjižnice. Ogenj je nastal v »ondoru«, v neki peči, katero so popravljali. Dalje se še poroča: Ker je cesarska palača poškodovana, je vprašanje, kje bo stanoval dvor. Sicer je v Sōulu še ena cesarska palača, toda cesar se noče tam naseliti, ker meni, da tam straži duh od japonskih vojakov umorjene cesarice. Vsled spomina na ta umor korejske cesarice se je pričelo zopet nevarno gibanje proti Japoncem.

Državni zbor.

Obstrukcija.

Poljaki so se prizadevali, da napravijo nekako premirje med Čehi in Nemci, ker trdnega miru skleniti med obema narodoma ni mogoče. Toda Nemci ne odjenjajo od svojih predprav in nočejo o ravnopravnosti z drugimi narodi ničesar slišati. Zavoljo tega pa tudi Čehi ne morejo pristopiti, da se v zbornici prične redno delo. V ponedeljek, dne 18. aprila so imele parlamentarne komisije združenih strank: »Mladočehov«, »Slovanske zveze«, jugoslovanskih naprednjakov in Rusinov v tej zadevi skupno posvetovanje, kako naj se obnašajo ob zopetnem zborovanju parlamenta. O svojih sklepih je vsaka komisija obvestila v torek, dne 19. apr. svoj klub. Vsi klubi so pritrdili nasvetu, da se obstrukcija nadaljuje. Ko bi ne bile ministrskemu predsedniku dr. Körberju vezane roke, bi se ta sam zganil in segel vmes in morda dosegel kakšno sporazumljenje med strankami. Pa dr. Körber je dal besedo nemškim strankam, da po čeških in jugoslovanskih pokrajinah se ne bo izvršilo nobeno imenovanje in se ne nastavi nobeden uradnik brez privolitve Nemcev; zato so pa Nemci lahko zadovoljni z dr. Körberjevo samovlado. V tem smislu govorijo tudi v javnih shodih nemški kolovodje: »Mi ne potrebujemo delovanja v državnem zboru; nam ni mar za spremembo pravičnega reda v zbornici. Zadovoljni smo, da dr. Körber stori, kar nam streže.« Ena stvar jih pa vendar skrbi; to je volitev v

delegacije.

Da se skupne državne potrebe vrede in dovolijo denarji za vojno in zunanje zadeve, mora vsaka državna polovica odpustiti po 60 poslancev. Poslanska zbornica avstrijska jih izvoli za vsako leto po 40, gospodska po 20; ravno tako tudi na Ogrskem. Nemce zdaj samo to skrbi: »kaj pa potem, če slovanska obstrukcija v poslanski zbornici prepreči volitev delegacij? Poljaki se močno prizadevajo, da pridobijo Čeha za to, naj vsaj ne preprečijo izvolitev v delegacijo. O tem se ravno te dni vrši posvetovanje. Če se zabrani izvolitev delegacije v avstrijskem parlamentu, potem se sodi splošno, da mora dr. Körber odstopiti.

Nemiri na dunajskih vseučiliščih.

Ker so ne le nemški vseučiliščniki, temveč tudi nemški visokošolski profesorji enostransko postopali proti slovanskim visokošolcem, so parlamentarne komisije združenih slovanskih strank v državnem zboru sklenile, vložiti interpelacijo do vlade, kako more odobravati tako slovanskim vseučiliščnikom sovražno postopanje. Mogoče, da ta korak slovanskih strank podpirajo tudi Poljaki. Vodja dunajske visoke šole je ukazal, da se od zdaj naprej ne sme v nobenem drugem jeziku nabijati na dotični vseučiliški tabli nobeden razglas kakor samo v nemškem. To pa je naperjeno tudi proti Poljakom. Ker so se temu ukazu visokošolskega vodje uprli slovanski dijaki, so bili trije izključeni in sicer po eden Srb, Hrvat in Lah. V časnikih se

je čitalo med izključenimi ime Vladimir Vošnjak in se je mislilo na Slovenca Vošnjaka, ta je pa Hrvat: Bošnjak.

425 poslancev

šteje poslanska zbornica. A večkrat se pripeti, da zavoljo smrti ali odstopa to število ni dopolnjeno. V seji 19. aprila so storili trije državni poslanci, ki so bili pred kratkim izvoljeni, obljubo in zdaj so zasedeni vsi poslanski sedeži.

Dopisi.

Loče. (Občinske volitve.) Kje ste narodni Ločani? Bridka žalost me prešine, ko se spomnim domovine... Nehote se mi vsiljujejo te resnične besede, kadar me pot privede v Loče. Glejte na desno in na levo, povsod se vam režijo v obraz napisi v nemščini: Wasserleitung, Gasthaus, Fleischhaue-rei, Rüstammer der freiwilligen Feuerwehr, Gemeindeamt, Volksschule... vse, vse nemško. A po beli cesti med čednimi hišami se sprehajajo z glavo pokoncu, rokami na hrbtu, tisti loški »purgarji«, ki tolčejo grozovit jezik, pravijo, da je baje nemški. Bojazljivo obračam svoje oči okrog, ali ne stoji že morda za mano hud obraz pruskega piket-haubarja, ki je zvohal v meni »bindišerja«.

Toda ali me ne varajo moje oči? Proti stari šoli k »foršuskasi« krevsa jo naš slovenski kmet. Ravno je ponižno pozdravil visokega gospoda z brčicami po slovensko: »Dobro jutro, milostljivi gospod!« Da, ljudstvo v Ločah, krog Loč, govori slovensko, moli slovensko in poje slovenske pesmi... le zakrinkati mu hočejo obraz, iztrgati mu iz srca tisočletno govorico majke Slave, ubiti mu hočejo nemščino v glavo, da bi postavili vsaj steber k prusškemu mostu od Belta do Adrije.

Ali boste pripustili to, Ločani? Drugače bodo čez par sto let hodili po naši, s slovensko krvjo in znojem napojeno, s slovenskimi žulji predelani zemlji tujci, vaše grobove, kjer bodo počivala vaša trupla, bodo teptali z nogami ter oholo govorili: »Da liegen die letzten Windischen begraben!«

Prusaki so napeli vse svoje sile: Südmarka pokupuje slovensko zemljo, slovenske kmetije, Schulverein stavi nemške šole, glejte, Konjice, Vitanje, Vojnik, Slatino, a oba podpirata »Štajerca«, dajeta mu denar, da more izhajati, da ga lahko vam zastonj pošiljajo. Vzdrnite se, dokler je še dan! Otresite se nemčurjev, Slovenec bodi sam svoj gospodar na slovenski zemlji. Čas osvete je napočil! Občinske volitve so tu! Vsak Slovenec, ki ima ped zemlje, na boj zoper posilince in izdajalce svojega naroda! Vrzite jih iz občinskega odbora, a volite v njega kmete, Slovence! — Ali nimate, slovenski kmetje, med seboj dosti sposobnih mož? Pogovorite se med seboj in potem volite vsi te može. Ne bojte se groženj! Ako tudi nekateri dolgujete »foršuskasi« denar, zato vam ni treba izdati svojega naroda in ne volite od nemškutarjev postavljene kandidate. Vi dolgujete »foršuskasi« samo denar, ne pa tudi svoje priprčanje. Vzdrnite se vendar enkrat! Dosti dolgo so vas komandirali ti gospodje. Zdaj se vam bodo prišli sladkat, ker se bližajo volitve, po volitvi pa vas bodo imeli za »neumne paure«!

Saj ste vendar na svoji zemlji sami svoj gospodar. Zakaj bi se drugim klanjali, ko pa ste Vi gospodarji, zakaj bi morali prositi pri »foršuskasi« te gospode za posojilo, ko pa je kmetijski denar v nji naložen, to je vaš denar; oni ga ja samo oskrbujejo. Ker je torej v nji vaš denar, naj bo tudi zavod v vaših rokah, ne pa v rokah posil-nemške gospode, ki dela na pogin slovenskega kmeta. Dobiček, ki je pri tem denarnem zavodu, imate lahko vi, ne pa da se izmeče v podporo ponemčevanja. Torej najprej slovenski odbor, in potem slovenska posojilnica!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Političen shod pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi »katol. politično društvo za sodnijski okraj Sv. Lenart v Slov. gor.« v nedeljo, dne 8. maja. Poročala bodeta na shodu o svojem delovanju poslanca dr. Ploj in Roškar. Opozarjamo že sedaj Antonijevčane in sosedje, da pridejo na ta shod v velikem številu. Pri Sv. Antonu že precej let ni bilo nobenega političnega shoda, zato je pač želeti, da se napovedani izvrši ob najobimnejši udeležbi.

Shod za kozjanski okraj. V nedeljo popoldne po večernicah dne 24. t. mes. se vrši v Lesični pri Janezu Gubenšku shod političnega društva za kozjanski okraj. Zanimanje zanj je veliko in obeta postati vdeležba velikanska. Vspored shodu bo naslednji: 1. Pozdrav predsednika. 2. Volitev novega odbora. 3. Govor o vinarstvu in kmetijstvu, g. Martin Cerjak, ekonom v Rajhenburgu. 4. O nevarnostih, ki pretijo kmetu, g. Jan. Toman, župnik v Podsredi. 5. O najnujnejših potrebah kozjanskega okraja, gospod dr. Fr. Jankovič. 7. Sklepi in nasveti. Shod je javen in se ga sme vsakdo vdeležiti. Pridite torej! V nedeljo na svidenje! — Odbor.

Mariborske novice. Pred nekoliko meseci je dal tukajšnji stavbinski mojster Dervušek svojemu delavcu Gabrijelu Maček iz Kamnice v prepiru zausnico. Maček je šel takoj svojega gospodarja tožiti in je trdil, da mu je pri udarcu počila ušesna mrena in da ne sliši več na to uho. Pri zdravniški preiskavi se je dognalo, da ima res mrežico raztrgano. Zato je bil Dervušek obsojen na tri tedne ječe. Proti ti kazni se je pritožil ter bi bila prizivna obravnava 18. t. mes. Maček je tudi zahteval 3000 K odškodnine za svojo uho. Naenkrat je pa izvedel Dervušek od nekega delavca, da si je Maček sam s šibico prodril ušesno mrežo, da bi dobil odškodnino. Vsled tega so prijeli Mačka, ki je bil v Novem mestu v službi. — V nedeljo, dne 17. t. mes. je umrl hišni posestnik na koroški cesti g. Feliks Schmidl v 67. letu svoje starosti. — Brezposelni Karol Rojko iz Pobreža je bil zaradi beračenja in javnega nasilstva kaznovan na štiri mesece ječe. —

S pošte. Od 1. maja naprej bo vozila pošta med Gornjo Polskavo in Pragarskim dvakrat na dan. Vsled tega se bo pošta v vasi Gornja Polskava dostavljala v delavnik dvakrat, ob pol 11. dopoldne in pol 6. popol., ob nedeljah in praznikih samo enkrat na dan ob pol 11. dop. Od 16. t. m. bo nastavljen v Ljutomeru poštni sel, ki bo obhodel vsak teden trikrat kraje: Babinci, Norsinci, Cezanjevci, Pernožavci, Vogričovci, Vitanovci, Starčesta, Mekotnjak, Kamenščak, Pristova, Stročjaves, Presika, Nunki vrh, Slamjak, Gresovčak, Železne dveri, Radomerje in Radomerščak. V Norsincih, Murskem vrhu in Radomerji se je nastavil poštni nabiralnik.

Oddaja lova v občinah Spičnik, Plač, Sv. Jurij ob Pesnici, Morje, Dragučova, Graška, Rače, Bistrica ob kor. žel., Sv. Križ nad Mariborom, Sv. Marjeta na Dravskem polju in Dogoše se bo vršila dne 28. aprila 1904 pri ces. kr. okrajnem glavarstvu soba št. 10. Začetek ob 9. uri dopoldne. Oddaja lova v občini Lehno bo dne 3. maja 1904 ob 11. uri dopoldne pri uradnem dnevu v Sv. Lovrencu. Lov se bo oddal za dobo šest let od 1. julija 1904 do 30. junija 1910.

„Časopis za zgodovino in narodopisje“ je raynkar izšel. Prvi zvezek obsega 7 pol in velja za dva sešitka. Razposlal se

bo še ta teden udom »Zgodovinskega društva« in tudi drugim rodoljubom in prijateljem domače zgodovine. Redni udje (ki plačujejo na leto 5 K ali enkrat za vselej 100 K) bodo dobivali list zastoni, za neude pa velja 6 K na leto. Seveda še tudi sedaj vsakdo lahko pristopi kot redni ud k društvu in bo potem kot tak dobival list, po sklepu društvenega leta se bo pa list dobival le za 6 K. Komur se dološlje na ogled I. zvezek, pa ga ne misli naročiti in ne pristopiti k društvu, naj ga vrne. V našem znanstvu in slovstvu je s tem storjen zopet nov, važen korak; zanimanje za domačo zgodovino in narodopisje je še pri nas veliko preslabo, naj nam v tem »Zgodovinsko društvo« prinese več luči; slovensko občinstvo pa naj ne prezre njega važnosti, zakaj ednajsta ura je že, kakor pravi odbor v oglasu na platnicah. Zunanja oblika je prav prikupljiva in slika na naslovni strani prav lična.

Ljubeznjiv napad. Vsake kvatre enkrat se nas spomni tudi naša celjska tovarišica »Domovina« z nekaj vrsticami, nemara z namenom, da se ob takih prilikah pokaže, kako trdno še drži naša spodnještajerska »bratska sloga«. Zadnjikrat modruje o našem listu izvenredno bistroumno ter pravi: »Slovenski Gospodar« — »Štajerčeva« priloga. Iz Ptuj se nam piše: »Kakor smo izvedeli, namerava »Štajerc« izdajati »Slovenskega Gospodarja« kot prilogo svojemu listu. In to iz same hvaležnosti radi uvodnega članka »Naš propad« v »Slov. Gospodarju« z dne 7. aprila. Nesramnejše, kakor v tem članku »Slovenski Gospodar« bi proti slovenskemu razumništvu tudi »Štajerc« ne mogel pisati. Celo »Pettauer Zeitung« in pa »Grazer Tagblatt« spevata »Gospodarju« hvalo za ta članek. Častitamo! — Na tak neslan in neumen napad nam pač ni treba odgovarjati, ker se sam dovolj obsoja.

Sv. Peter blizu Maribora. V ponedeljek popoldne ob pol 1. uri je docela pogorelo viničarsko poslopje šolskih sester. Pravijo, da so otroci zažgali. — Umrl je mežnar Janez Korožec. Pokopali smo ga v ponedeljek.

Št. Ilj nad Mariborom. Neko pijano človeče se zaganja z vso besnostjo v naše bralno društvo in njega »klerikalni« odbor. V svoji »liberalni« jezi se zaletava s svojimi dolgimi perutmi v naše mladeniče, a s svojimi obrabljenimi kremplji pa hoče kar raznesti bralno društvo. Oh, sirota uboga! Na tvoje čivkanje se mi bore malo zmenimo in s tvojimi razpravami o »srednjeveški temi« v »Slov. Narodu« si še lahko dobiš in priboriš naslov: »rector magnificus« na »Malta-träger und Maurer Universität St. Egydi.« — Lov na slovenske otroke za šentiljsko sulferajnsko šolo se je baje letos kaj slabo in klaverno sponesel. Nič ni pomagalo, ne grožnje, ne laskanje in prazne obljube. Koliba vrh predora je skoro prazna. V vsaki klopi čepi le po eden otrok, dočim učitelje trpinči dolgčas. Stariši slovenski, dajte svojo deco v slovenske šole, da se bodo kaj naučili, ne pa v nemške, kjer se vzgojujejo sami — nemčurčki.

Brestenica pri Mariboru. Zaprli so 55 let staro, pri posestniku Janezu Hlebu v Jelovecu pri Mariboru uslužbeno dekle Julijano Glodež iz Slivnice. Njena 85 let stara gospodinja Terezija Hleb je čutila, da ji nekdo nekaj primešava v kavo. Ker je sumila, da je to strup in ker je bila ljubosumna na svojega znatno mlajšega moža in ono dekle, nesla je te dni, ko ji je zopet dekla natočila kave, kavo v preiskavo k županu v Brestenico. Župan je kavo poslal sodniškemu zdravniku, ki je izjavil, da je v kavi arzenik. Orožniki so pri hišni preiskavi našli pri Jul. Glodež velik kos arzenika, nakar je bila Glodež aretirana.

V Slovenskih goricah so možje, gospodje, ki bi nas sli tožiti, ako bi jih imenovali nemškutarje, in vendar oni obiskujejo »Štajerčevo« gostilno pri Sv. Barbari in nemškutarske pri Sv. Lenartu. Pri Sv. Lenartu imamo izvrstno Poličevo gostilno.

Kako že pravi kmet tistemu, ki ga je pol črnega, pol belega?

Iz Slovenskih goric. Na belo nedeljo popoldne okoli šeste ure je bila po župnijah Sv. Lenart, Sv. Trojica in Sv. Jurij v Slov. goricah nevihta z bliskom, gromom in precejšnjo točo, debelo kakor orehi. Drevesa, ki so bila v cvetu, so nekoliko poškodovana.

Pri Sv. Antonu v Slov. gor. bo živijski sejem dne 28. aprila 1904.

Slovenščine se sramujejo. Župan v Črmlensaku uraduje samo nemški. Tudi razpis zvišanja občinskih doklad je bil pribit samo v nemškem jeziku. Županov pisar in pravi župan je Florijan Petrič z Gočevskega vrha.

Bezgovica v Česnicah. Okrajni zastop ne zastopa svojih ljudi. Naša občina potrebuje iz različnih vzrokov celih 176 odstotkov občinskih doklad. Po postavi se je obrnila lani 19. novem. za podpore na okr. zastop zato, da dobi nekaj podpore potem se od dežele. Okrajni zastop ji je pustil občino na odgovor čakati pet mesecev, do 12. aprila. Takega odgovora bi ne bil nobeden pričakoval. Prošnja se odbije, ker ni pravega vzroka za podporo. Torej 176 % še ni gospodom dosti revščine v občini, ki je od toče pobita in od mraza osmojena ter nima razun par kron za lov nobenih dohodkov! Sit volk se pač lahko smeji iz gošče. Ta odgovor je v zvezi s potom skozi knezovo graščino. Kmetje, pogledajte svoje nemške prijatelje! Bogati gospodi vse, ubogemu kmetu nič! — Pretečeni teden je močna vročina z največjo naglico poganjala oke na trsji, privabila veselo kukavico in razvila dreve v zelenje. Okopati vinogradov ni mogoče. Na sv. Jurija že čaka zelena suknja.

Hudiča z Belcebubom izganjajo. »Štajerc« obžalovalno piše, da je nek šolar zasadi sošolcu nož pod rebra in toži nad popačenjem mladine. A še v istem listu grdo napada ondotnega g. nadučitelja in kaplana. Mesto da bi opominjal, naj bi poslušali in lepo ubogali svoje učnike, ki jih učijo in navajajo k lepemu, dostojnemu obnašanju, pa sramoti gg. učitelje in kateheta ter hujska zoper nje. »Štajerc«! ali se pravi to delati za popoljšanje mladine?

Barbarstvo. Z besedo »možicelj« pita »Štajerc« uglednega gospoda nadučitelja, ki je osivel v svoji težavni službi. Fej, ostudno pobalinstvo! — Ali tako skrbi ptujsko okrajno glavarstvo, ki pripušča take stvari, za ugled podanega mu učiteljstva? In ta gospod nadučitelj ima še prav posebne zasluge za okrajno glavarstvo.

Iz Spodnjega Krapja. Čujte, čujte, kaj žganje dela! Kamor se naseli ptujski strup bodisi v podobi smrdljivega šnopsa, bodisi v podobi gnjusnega »Štajerca«, gotovo pride tje prej ali slej nesreča. V naši vasi se je naselil pred kratkim kramar, ki je začel v veliki meri točiti smrdljivo ptujsko brozgo. Ker šnopsarski bratci niso smeli pri kramarju svoje slaščice piti, so si jo nosili k sosednim hišam, kjer se je čisto razvilo grdo pijančevanje. Tako so se tudi dne 14. t. m. zbrali štirje domači žganičarji pri sosedu ter so prav slastno srkali peklenko pijačo. Proti večeru pa se zgrudi eden izmed pivcev, posestnik Marko Ozmec na tla. Njegovi pivski bratci ga zavlečejo v svinjak, namesto domov, dasi je dom le nekaj korakov oddaljen. V svinjaku je potem nesrečni mož, zapuščen od vseh umrl, da nikdo ni vedel vedel kdaj. Njegovi tovariši so še le drugo jutro ženi in otrokom naznanili strašno novico. Želeti bi bilo, da gosposka malo natančneje preišče ta dogodek ter da omeji škodljivi žganjetoč. Zavedni slovenski kmetje pa se naj varujejo obeh ptujskih strupov, kajti kjer se ta dva uživata, tam je proč vera in narodnost, pamet in treznost!

Slovensko ljudstvo! Zopet je vlada prestavila slovenskega uradnika iz Spodnjega Štajerskega na Gornje Štajersko. G. Rajko Tobias, davčni uradnik v Šmarju pri Jelšah je prestavljen v Obdach na Gor. Štajerskem.

Da pa bi mu ne bila ločitev iz domačih krajev pretežka, imenovali so ga kontrolorjem. Tako postopa vlada! Slovenske uradnike prestavlja v nemške kraje, nemške pa med slovensko ljudstvo, vključ vsemu ugovarjanju po listih in po shodih. Slovensko ljudstvo, kako dolgo še bo trpela tvoja potrpežljivost?

Ogenj je vpepelil v torek zjutraj 19. apr. 3 hiše z vsemi gospodarskimi poslopji na Gor. Hajdini pri cerkvi. Dasiravno je bilo skoraj v trenutku vse v ognju, ker so bila vsa poslopja s slamo krita, so vendar hitro na pomoč prihiteli ljudje in rešili vsaj živino. Pri vseh treh hišah so bile doma samo gospodinje. V nevarnosti bi bila na eni strani cerkev, na drugi pa cela vas, da ni vlekel k sreči veter proti polju.

Od Sv. Ruperta v Slov. gor. Na belo nedeljo je pri nas razhajal hud vihar. Grmelo in bliskalo je, in toča se je vsipala kakor orehi debela ter nam pokrila celo dolino. Napravila nam je na sadnem drevju precej škode. Lani je v Spod. Voličini toča vse uničila in letos se spet tako začelja, kam se hočemo tedaj mi ubogi kmetje podati? Drugod streljajo, pri nas je pa vse tiho. Občina Spod. Voličina je tako velika in ima tako malo postaj za streljanje in še tamkaj streljajo po toči, ko je že ves pridelek uničila. Torej občinski možje priskrbite si prvič več priprav za streljanje in drugič nastavite si tudi zanesljive može za streljanje, ki ne bodo po toči streljali, kakor na primer lani.

Na Humu pri Ormožu je umrl 18. t. m. po kratki in mučni bolezni g. Jakob Zidarič, posestnik in dolgoletni tuk. cerkveni ključar v 68. letu svoje starosti. Bil je izvrsten, razumen gospodar ter več let župan in spreten lovec. Za njim žaluje mnogobrojna rodbina, prijatelji in znanci. Naj mu boče zemljica lahka!

Pri Sv. Tomažu blizu Ormoža je 10. t. mes. smrtna kosa pokosila 18 letnega fanta Matija Veldin, ki je bil vzor pravega krščanskega mladeniča. Pogreb je bil 12. t. m. Naj v miru počiva!

V Ormožu je umrla vdova inženirjeva, gospa Gabrijela Klemenčič, roj. pl. Novak.

Iz Središča. Pomlad je tudi pri nas. Vse sadno drevje je v najlepšem cvetu in nam obeta obilo sadja v jeseni pa lep izkupek zanj. Bog nam naj ta up ohrani. — V našem narodnem trgu se hoče ustanoviti pevsko in tamburaško društvo, kateremu želimo trajen obstanek. — Nekaj še vam moram poročati. Pri nas se je namreč vgnezdila neka človeška kužna bolezen. Precejšnje število naših župljanov se med seboj toži in svadi, da je kar groza, in to zaradi vsake malenkosti. Tega ne premislijo, da le sebi škodujejo, drugim ljudem pa nepotrebna pota in stroške napravijo. Skoraj bi bila samo za našo župnijo potrebna sodnija. Žalostno! Kristus je rekel: »Olpustite in vam bode odpuščeno.« Ravnajmo se po tem. Da se pa ta bolezen s koreninami iztrebi, za to naj skrbijo merodajni krogi in sicer s tem, da nam dajo dober vzgled.

V Gornjih Žerjavcih je zaklal kočarski sin Haas od Sv. Jurija v Slov. gor. kočarja Rokavec. Morilec se je sam javil sodišču.

Iz Št. Jurija ob juž. žel. Kaj bode z našo deško šolo? Pred 7 tedni so nam jo zaprli, češ, da je nevarnost, da se podre. Sedaj, ko je nekoliko popravljena in podprta, smo mislili, da se takoj začne zopet pouk, a sedaj slišimo, da so prestavljeni vsi 4 gg. učitelji. — Radovedni smo, koliko časa pusti višja šolska oblast dečke brez vsega poduka.

Samomor. V bolnišnici v Gradcu se je obesil dne 13. t. mes. 53letni Jožef Vrečer, doma od Sv. Jurija ob juž. žel.

Nesreča. V Gradensaku občine Črmlenšak se je na veliko soboto pri streljanju ponesrečil želarski sin Franc Zorec. Topič se ni hotel sprožiti, zato ga je začel vrtati. Pri tem se vname smodnik v topiču in strel zadene mladeniča v obraz. Eno oko je zgubljeno, drugo močno poškodovano. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Skrivališče v kiti. Dekla M. Košnik iz okolice ljutomerske je v Gradcu ukradla svoji gospodinjji več stvari. Ukradeni prstan so dobili skrit v kiti tatic. Obsojena je bila na tri mesece težke ječe.

Pri Bregu, občina Loka, našli so v Savi mrtvega plovca Franca Flereta. Na truplu so rane. Sumijo, da je Flereta umoril neki njegov tovariš ter mu oropal zasluženi denar.

V Vuzečici je zgorela dne 16. t. mes. pepoldne hiša in gospodar. poslopje Simona Skralovnik. Goreti je baje začelo pod streho.

Nepreviden tat. Preobilo pijače ne de dobro in še celo tatu ne. Kočar Ant. Majcen iz Moravc je že dalje časa kradel po ptujskem, ljutomerskem in ormoškem okraju. Nedavno v noči je vlomil v klet posestnika Hojnika v Senčaku in se tamkaj pravil nad vino. Vinski bratec Majcen pa se je tega božjega daru tako napil, da je nezavesten obležal v kleti, kjer so ga drugo jutro našli domačini in žandarjem izročili.

Zetale. Če nam Bog doživeti da, bomo 1. maja pri naši podružni cerkvi sv. Mohorja lepo slovesnost obhajali. Potegnili se bodo novi zvonovi v stolp. Predlani je bilo vdarilo v stolp, zvonovi so se raztopili, notranjščino stolpa pa je ogenj vničil. Toda skrb in požrtvovalnost dobrih ljudi je po milih darovih že letos vse popravila in nove zvonove omislila. Zato pa bode tudi 1. maja ob 10. uri pri Sv. Mohorju sv. maša za vse dobrotnike ondote župnije. — Kar je imel tukaj pretečeni mesec g. inšpektor J. Matjasič poučni shod ter ljudstvu, ki se je v obilnem številu sešlo, prav poljudno pojasnjeval o ameriški trti in nje nasadu, se je ljudstvo vidno poprijelo rigolanja ter začelo z ameriško trto. Bil pa je že tudi skrajni čas, ker do malega je trtna uš skoro vse žetalske vinograde uničila. Navzoči so g. inšpektorja prosili, naj bi se dežela bolj ozirala na revne kmete, pa ne na bogate mestjane. Tudi so željo izrazili, naj bi naši gg. poslanci delali na to, da se klavzula odpravi, kajti če tudi se sedaj z novimi nasadi trudijo, a pozneje, ko bi že rodilo, pa ne morejo svojega pridelka v denar spraviti, jim vse veselje do vinogradov mine. Le urno na delo in Bog bo vse dal! — V dveh dneh po zelo mrzlem vremenu je že skoro vse v zelenju in cvetju. Pričakujemo obilo sadja. Bog nas obvaruj le še mraza!

Celjski porotniki za drugo letošnje porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču so sledeči: Gande Filip, gostilničar v Šostanju, Werdnig Jos., Meža, Presker Matej, trgovec v Rajhenburgu, Matheis Fr., trgovec v Brežicah, dr. G. Ipavic, zdravnik, Št. Jurij ob juž. želez. Vinko Vabič, trgovec v Žalcu, Alojzij Kukowetz, trg. pomočnik v Celju, Ivan Schoster, krojač v Celju, Franc Pirch, mesar v Vitanju, Ludv. Miglitsch, inženir v Slatini, Ivan Schöndorfer, posestnik, Staritrg, Julij Rakusch, župan v Celju, Iv. Strašnik, mesar v Tepini, Franc Bogovič, pek v Brežicah, Jernej Gorjanc, Trnovlje, Mihael Kollaritsch, posest. v Gor. Pristovi, Franc Špes, posest., Miklavški hrib, Martin Kovatsch, slikar v Konjicah, Hugo Detitschegg, trgovec v Konjicah, Ivan Stoinschegg, posestnik v Slatini, Franc Strmšek, gostilničar v Oplotnici, Josip Tabor, posestnik, Briše, Ivan Friedl, velepos. v Slovenjgradu, Jurij Staut, veleposestnik, Prežin, Karl Gradt, mesar v Laškem, Karl Koželj, posest. v Štoreh, Karl Jaklin, trgovec v Vitanju, Josip Kosar, pos. v Rajhenburgu, Karl Bastianschitz, trgovec v Slovenjgradu, Vinko Grebenc, pos. v Brežicah, Iv. Merčun, orož. stražmojster v pokoji, Konjice, Ludvik Kossär, mesar v Celju, Al. Walland, trgovec v Oplotnici, Daniel Zeischka, urednik v Celju, Franc Pikel, posestnik v Žalcu, Ivan Rebek, ključavničar v Celju. Namestniki: Jos. Tabor, posestnik, dr. Alojzij Brenčič, odvetnik v Celju, Karl Jošt, trgovec v Vojniku, Anton Kapla, sedlar v Celju, Ignacij Dremel, posest., okolica Vojnik, Mihael Bikovšek, posestnik v Gradišu, Janez Regersperger, barvar, Jurij

Strauss I., posestnik, Fran Lončar, tajnik posojilnice, Celje.

Dobrna pri Celju. Prva nesreča je zadela »Dekliško tvezo« na Dobrni. Neizprosna smrt je posegla z nemilo roko v njene vrste. In žrtev, ki jo je zahtevala, bila je deklica Tončka Volčič. Več časa je že bolehal, veliko je trpela v zadnjih tednih, na velikonočni ponedeljek jo je poklical Vsegamogočni iz te solzne doline. Umrla je popolnoma udana v božjo voljo, previdena večkrat s sv. zakramenti. Veličasten je bil pogreb. »Dekliška zveza« se je zbrala polnoštevilno, da spremlja svojo tovarišico na zadnji poti. Cela vrsta belo oblečenih deklet je prišla tudi iz Frankolovega — pokojna Tončka je bila rojena na Frankolovem — in prednica Marijine družbe ji je govorila ganljivo slovo. »Dekliška zveza« dobrnska je položila prvokrat krasen svoj društven venec na krsto. Venec ima lep trak z napisom: »Dekliška zveza na Dobrni svoji tovarišici zadnji pozdrav.« Pevski zbor ji je zapel milo žalostinko: Nad zvezdami. Gotovo bo vsakemu, kateri je poznal blago, mirno in pridno deklico, ostala v najboljšem spominu.

V Laškem trgu je 17. t. mes. umrla gospa Ana Krener, mati č. gosp. Rudolfa Krener, kaplana v Gornjem gradu.

Sv. Miklavž nad Laškim. Dne 17. apr. je imel v tukajšnji šolski sobi g. Fr. Goričan, katerega je poslal deželni odbor na prošnjo tukajšnjega izobraževalnega društva, poučen govor. Gospod potovalni učitelj nam je povedal marsikaj novega, in ljudstvo ga je prav pazljivo poslušalo, kar nam je porok, da so njegove besede padle na rodovitno zemljo. Obenem pa nam je to tudi dokaz, da ljudstvo čuti potrebo pouka v gospodarskih in kmetijskih rečeh. Bog daj, da bi le čimdalje bolj spoznavalo, da nam je pouk potreben in se zato čimdalje rajše udeleževalo vseh poučnih zborovanj in čimdalje rajši tudi doma prebiral poučne časnike in knjige. To bo velik korak do zboljšanja hirajočega kmečkega stanu.

Blizu Hrastnika se je ponesrečil 9. t. mes. berač Janez Zupan iz Rodič. Revež je malo gluha ter ni slišal rudarskega vozička, ki ga je močno poškodoval. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico v Trbovljah.

Prosta služba. Pri okrajni sodnji v Brežicah je razpisana služba uradniškega pisarja. Prošnje so vložiti do 1. maja.

Iz Vidma ob Savi se poroča: Dne 14. t. m. je nastal velik ogenj v Potočah, v gozdu posest. Pribošič iz Starevasi. Ker je bila huda sapa, je tedaj še bolj netilo ogenj, da je zgorelo nad šest oralov gozda. Škoda je velika. Ogenj so pogasili k sreči s tem, da so prekopali gozd. Bila bi se zgodila lahko še večja nesreča, ko bi ne bili pogasili, ker je vrhu hriba vas Libna in segajo hiše čisto do gozda. Zažgala sta baje dva dečka — šolarja. — Pričeli so tudi med Vidmom in Krškimi delo za uravnavo Save. — V nedeljo dne 17. aprila je zgorel v Vrbski vasi poleg starega grada Umekov stan. Tudi ta ogenj je zapalil otrok z žveplenkami.

Č. g. Fr. Ks. Meško se mudi sedaj iz zdravstvenih ozirav na Črnogorskem, od koder se povrne na svojo župnijo začetkom majnika.

Umrli je v Ljubljani g. Jakob Kavčič, zemljiščni knjigovodja v pok., oče stotnika g. Fridolina Kavčič, v 94. letu svoje dobe.

Kupujte srečke videmske loterije! Dobivajo se po 1 K. Dobitkov je 2500.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 19. aprila. Prometni minister knez Hilkov je predvčerajšnjim zvečer odpoval proti Bajkalskemu jezeru, da vodi prevoz vojaških čet s parniki čez jezero.

London, 19. aprila. Neki znamenjadajalec, ki je stal na mostu »Petropavlovsk«, ko se se je ladja potopila, pripoveduje sledeče: Listal sem po knjigi za znamenja. Zadnji

admiralov signal je zapovedal torpedovkam, naj se umaknejo v pristanišče. »Petropavlovsk« se je pomikal zelo počasi. Kar nenkrat se je ladja močno stresla. Nato sem slišal tri močne puke drugega za drugim. Skočil sem k vratom do krmila, toda nisem mogel do njih. Hitel sem torej k oknu ter skočil skozi okno. Ladja se je nagibala na stran, in bati se je bilo, da se vsak čas potopi. Na mostu sem zapazil s krvjo oblitega častnika. Bil je naš admiral Makarov. Ležal je na obrazu. Skočil sem k njemu, prijel ga za rame ter ga skušal vzdigniti. Ladja se je že pričela potapljati. Nastalo je grozovito vpitje in šum. Skočil sem v morje ter se prijel za neko plavajočo stvar. Tudi jaz sem se pričel potapljati. Od tega trenutka dalje se ne spominjam ničesar več. Na naši ladji je bil neki star mož z lepo belo brado, ki je bil zelo dober z moštvom. V roki je držal knjigo, v katero je zapisaval, morebiti je tudi risal — bil je Vereščagin.

Cerkvene stvari.

Razpisana je župnija Vurberk do 10. maja t. l.

Sv. Jožef pri Mariboru. V nedeljo, dne 1. majnika bo v misijonski cerkvi sv. Jožefa nad Mariborom imenitna slovesnost. Premil. knez in škof bodo namreč v spomin 50letnice brezmadežnega Spočetja posvetili novi kameniti Marijin oltar brezmadežne Device od »čudodelne svetinje«. Ob 8. uri bo posvečenje oltarja, potem pridiga in prva sv. maša na novem oltarju. Povabijo se vsi dobrotniki in častilci nebeske Matere, brezmadežne Device Marije, da se bo prvi dan prelepega Marijinega meseca prav slovesno obhajal.

V laški dekaniji bo birmovanje: na Laskem 5. in 6. junija, v Loki 7. junija, v Trbovljah 8. junija, na Dolu 9. junija.

Sv. Trojica v Slov. gor. Vse častilce milostne podobe pri Sv. Trojici opozarjamo, da ne izdaja družba sv. Mohorja zgodovine tega romarskega svetišča (Sl. Gosp. št. 15.), ampak »Cvetje z vrtov sv. Frančiška« jo izdaja v letošnjem letniku. V njem se bodo tudi pojasnile znamenitosti te lepe hiše božje. Spis je priljuden, prav za trojiške romarje namenjen. Vsi torej, ki želijo kaj več zvedeti o milostnem kraju, naj si naročijo »Cvetje«.

V cerkvi sv. Treh Kraljev, podružnici pri Sv. Benediktu v Slov. gor., bodo v nedeljo, dne 24. aprila mil. knez in škof posvetili glavni oltar, v ponedeljek dne 25. apr. pa se bodo udeležili sklepa tridnevne pri Sv. Trojici v Slov. gor., prirejene v spomin petdesetletnice, odkar delujejo tamkaj č. oo. frančiškani in bodo ob enem blagoslovili novi križev pot na južni strani trojiškega hrička.

Društvena poročila.

Poljudno predavanje v Mariboru se bo vršilo v soboto, dne 28. apr. v mali dvorani »Narod. doma«. Predaval bo veleč. g. dr. A. Medved »o rusko-japonski vojni.« Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Legijonarji v Mariboru. Minolo nedeljo se je predstavljala Govekarjeva ljudska igra »Legijonarji«. Ljudstva je bila polna dvorana. Igralo se je izvrstno. Nekateri prizori so bili tako ginljivi, da so gledalcem privabili solze v oči. — V nedeljo, dne 1. maja se bo predstavljala nadaljevalna igra »Legijonarjev« — »Rokovnjači«.

Studenci pri Mariboru. V društvenih prostorih katol. slov. izobraž. društva je dne 17. t. m. predaval o rusko-japonski vojni gosp. iur. Pogačnik prav zanimivo; g. Janko Čirič, stolni koralist v Mariboru je društvu daroval 19 knjig poučne vsebine. Imenovana gospodoma se za nju trud in dar društvo srčno zahvaljuje.

Pozor slavna društva! Katol. slov.

izobražev. društvo v Studencih si je omislilo društveno zastavo, koja se bo slovesno blagoslovila dne 29. maja t. l. Natančneji vsopred se objavi pravočasno. Torej dne 29. majnika v Studence pri Mariboru!

Pri Sv. Križu na Murskem polju se je na Velikonočni ponedeljek ustanovilo novo bojno ali veteransko društvo, ki ima namen vzgojevati domovinsko čustvo in gojiti vojaški duh. V odboru so: načelnik Ivan Magdič, posest. v Borecih, namestnik Ivan Pršak, kmet. sin v Iljaševcih, tajnik Jakob Štuhec, km. sin v Starivesi, blagajnik Jakob Tarkaš, posest. v Kokoričih, odborniki: Ant. Senjur, pos. v Logarovcih, Matija Misja, pos. v Borecih, Matija Toplak, pos. v Borecih, Matija Novak, posestnik v Borecih, Mihael Skuhala, pos. v Iljaševcih, Arej Vrbnjak, pos. v Križevcih, Ivan Pršak, posest. v Iljaševcih, Matija Štuhec, posestnik v Borecih. Kot ud lahko pristopi vsak bivši vojak, ki je naredil najmanj 8 tednov vojaške službe. — Naše bralno društvo je priredilo zopet na Velikonočni ponedeljek veselico v prostorni dvorani g. Hauptmana. Ljudstva je bilo natlačenega v dvorani, da še nikdar tako. Slišalo se je z veliko dovršenostjo petje moškega in mešanega zbora pod vodstvom gosp. nadučitelja Herzoga. Deklamacija o »Vstajenju« je prednašala kmetška deklica Ivanka Razlag, ki je z milodonečim glasom naredila na poslušalce velik utis. Nad slavnostnim govorom mladeniča Franca Zamuda smo kar strmeli, kako je mogoče neštudirane fantu tako nastopiti. Kaj pa še igra »Tihotapci« iz znane povesti, katero so priredili č. g. kaplan Mat. Zemljčič? Res bolj po domače in bolj naravno, kakor so se tukaj kovač Jiurij, tihotapci in financarji predstavljali, ni mogoče igrati. Vsak gledalec, bodisi kmet ali gospod se je izrazil s popolno zadovoljnostjo. Res vsa čast č. g. kaplanu, voditelju cele veselice, kakor tudi gospodu pevovodji, govorniku, diletantom in pevcem. Pa ne samo domači, tudi tuji so nas s svojim mnogobrojnim obiskom počastili: gospoda iz Ljutomer, mladeniči in dekleta od Sv. Jurija, iz Veržeja in Male Nedelje. Po predstavi so zopet nastopili razni domači in tuji mladeniči kot govorniki in pelo se je enkrat od domačih, jurjevskih ali veržejskih pevcev. Vmes pa so se vrstili govori. Nakrat se zgodi nekaj novega, kar se se dosedaj pri nas ni slišalo. Nastopila je deklica Terezija Nemec od Sv. Jurija kot govornica in za njo še druga. Govorili sta o dekliski zvezi in vspodbujali naša dekleta, naj si tudi one ustanovijo tako, zanje velevažno deklisko zvezo. Vse se je čudilo tej veselici, ki se je tako počteno in s tako spretnostjo vršila. »Še večkrat kaj takega«, čulo se je pri slovesu.

Slov. katoliško delavsko podporno društvo pri Sv. Kunigundi na Pohorju ima namen podpirati ude z denarjem ob času bolezni; duševno pa z dobrim berilom, predavanjem in petjem. V bralno sobo dohajajo naslednji listi: »Slov. Gospodar«, »Naš Dom«, »Südsteirische Presse«, »Slovenec«, »Domoljub«, »Narodni Gospodar«, »Gospodarski Glasnik«, »Dom in Svet«, »Glasnik najsvet. Src«, »Bogoljub«, »Danica«, »Detoljub«, »Vrtac«, »Angelček«, »Cvetje«, »Slov. Učitelj«, »Cerkveni Glasbenik«. Nekaterih listov prihaja po več izvodov. »Nar. Gospodar« 2, »Bogoljub« 4, »Glasnik najsv. Src« 10, »Naš Dom« 20 izvodov. Imamo tudi Mohorske knjige in že nekaj drugih poučnih knjig. Ptujkega lažnjivega kmetškega »prijatelja« ne maramo. Potika se po naših zelenih planinah bolj na skrivnem, ker se boji svetlobe. Vsiljujejo ga posilinemški trgovci iz Zreč in Oplotnice. Njegova pisava je hinavska, umazana in zlobna. Mi pa se oklepamo našega društva, ki nam ponuja dovolj lepega, koristnega, zdravega berila. Pristopili so že nekateri delavci in mladeniči »Marijine družbe«. Dekleta še čakajo. Udnina je 20 v na mesec. Kot ustanovnik je pristopil naš rojak, velezaslužni gosp. profesor Janez Koprivnik. Poslal je društvu 25 K, I. polovico, ki se vloži po pravilih § 5. v domačo hranilnico

na ime: »Društvena Matica«. Blagemu dobrotniku izreka odbor iskreno zahvalo.

Iz Bočne. Tukajšnje kmet. bralno društvo priredilo je gledališko predstavo »Lurška pastarica« dne 4. t. m. in je isto na željo občinstva ponovilo dne 10. t. m. Predstava se je obojekrat prav dobro obnesla, vdeležba bila je obakrat tolika, da se je morala predstava po dvakrat igrati. Igrala so sama domača kmečka dekleta in priznati moramo, da nismo verovali, da bi priprosta dekleta, katerih še nobena ni prej kdaj igrala, reševale svoje vloge tako dobro. Le prvi dober utis na navzoče napravila je s prologom učenka (A. Kožuh). Pastarica Bernardika (K. Rop) igrala je dovršeno dobro, tudi njena obleka kakor tudi njene matere bila je prav prikladna za ti dve ulogi. Deklice (šolarce) igrajoče ob duplini so tudi dobro rešile svoje naloge. Prav dobro je predočila slepo grofično (M. Hren), ki je slednjič sirotica osamljena pri duplini zapela Materi Milosti tako milolepo, da so nehote navzočim zaigrale solze v oči. Njena sestra Zofija (Pavlin) je s svojim rahločutečim glasom zadostila, vendar pa bi boljše bilo, ko bi nekaj stavkov bolj korajžno in počasno izrekla. Učiteljica Mina (Ant. Rop) pokazala se je kot ljubeznjiva odgojiteljica in rešila svojo ulogo prav dobro. Žena grajskega oskrbnika Barba (Ana Rop) bila je pač prava na svojem mestu, rešila svojo ulogo s svojimi hčerami dovršeno dobro. Grofinja (Ant. Rop st.) je svojo ulogo prej kot trdosrčna in prevzetna mati, slednjič kot spokorna romarica izvedla dobro. Županja (Žmave) je popolnoma zadostila, tako soseda Jera (Purnat) in hišini (Žmave in Fale). Prav zavestno nastopila je tudi zastavonoša (Tevž). Vse so igrale brez najmanjših pomanjkljivosti in brez šepetalca. Po igri je deklamovala deklica Vikica Rop deklamacijo z 15 kiticami »Vesela pevka«. Kdo bi se ne čudil, štirileten otrok pa imeti takšen spomin in, da tako neustrašeno stopi pred številno občinstvo. Da je pa kmet. bralno društvo zamoglo nam prirediti ta užitek, gre v prvi vrsti zasluga čislani rodbini Rop osobito gospej Rop, ki se ni ustrašila dela ter toliko diletantov izurila do tako povoljnega uspeha. Hvala njej! Ve dekleta tudi vam čast in pohvala! Priporočamo se vam, da v tem smislu v naprej delujete ter nas v kratkem z kaj enakim zopet razveselite.

V Dobju je priredila »Mladeniška Marijina družba« na Velikonočni ponedeljek popoldne veseloigro v dveh dejanjih: »Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko«. Vspela je dobro. Pri igri je sodeloval domači tamburaški in pevski zbor, ki sta že kaj napredovala. Mladeniči tovariši, zavedajmo se, da smo katoliški Slovenci!

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
župnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Loterijske številke

Trst 16. aprila: 32, 38, 21, 12, 15.

Linc 16. aprila: 77, 37, 14, 3, 49

Društvena naznanila.

"Murški Sokol" v Ljutomeru ima v nedeljo, dne 24. aprila 1904 v dvorani gosp. Ivana Kukovec v Ljutomeru svoj izvanreden občni zbor. Ker so na vz-

poredu zelo važne točke, je navzočnost vseh članov neobhodno potrebna. Vabimo vse brate, da se udeležijo tega zbora polnoštevilno in točno ob 4. uri pop.

Ptuj. Klub slovenskih trgovskih pomočnikov v Ptuj priredi v nedeljo, dne 1. majnika 1904 v Narod. domu veselico s koncertom in plesom, pri kateri sodeluje vojaška godba kr. domobranskega polka št. 7 iz Zagreba. Začetek koncerta je določen na 6. uro, začetek plesa na pol 9. uro. Sodeč po pripravah bo ta veselica gotovo čast delala agilnosti naših slovenskih trgovskih pomočnikov. Zanimanje je splošno in upati je, da ne počaste te veselice le slovenski sloji iz Ptuja in okolice, ampak da jo posetijo tudi Slovenci iz drugih krajev. Torej na svidenje 1. majnika v Narodnem domu v Ptuj! — Odbor.

Sv. Kunigunda na Pohorju. V nedeljo, dne 24. aprila 1904 zjutraj po službi božji bo predaval v šoli

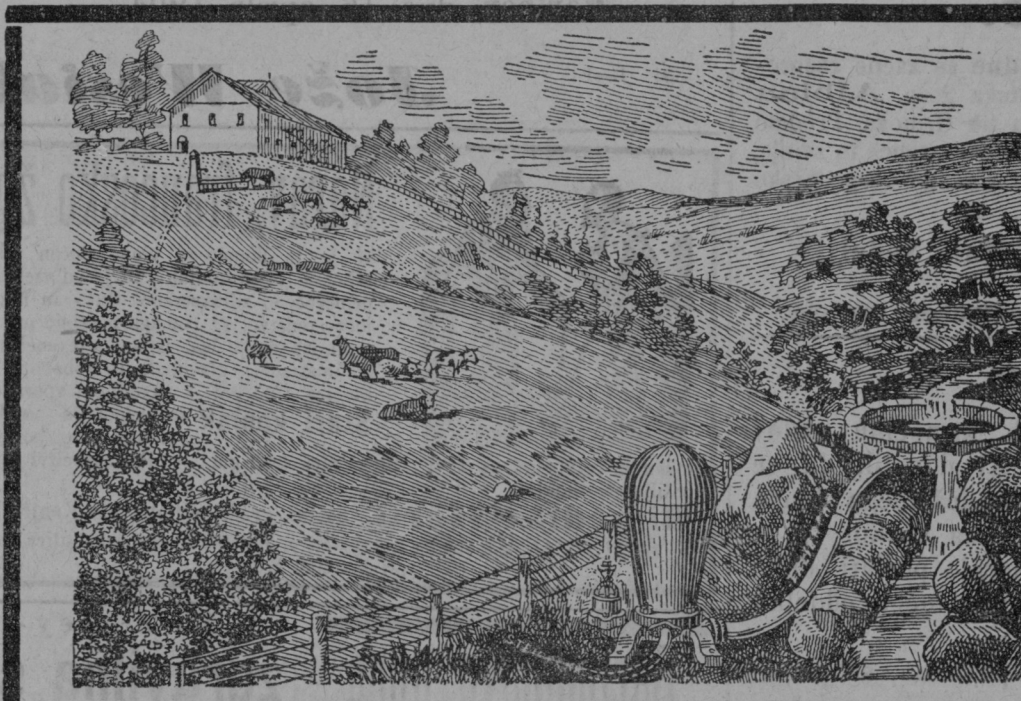
o kmetijstvu potovalni učitelj g. Fr. Gorican. Kmetije, udeležite se v obilnem številu tega važnega poučnega shoda!

Zahvala.

"Kmetijsko društvo Stara cesta in okolica" izreka tem potom gosp. nadučitelju Vabiču iz Runeča najprisernejšo zahvalo za 500 društvu podarjenih drevesnih divjakov. Bog plati! Dal Bog, da bi imel veliko posnemovalcev!

Slovenci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne vodovode, kopeli, klosete in sesalke, napeljavo acetilinskega plina, kompletne omare za pivo s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne cevi iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne priprave za vodovode,

Miroslav Videman

51 9

koncesijonirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravništvo se mora pridejati znanjka za odgovor.

Proda se.

Pečate, štamplije iz kavčuka, modele za predtiskanje itd. najcenejše pri Karolu Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposke ulice 15. 118 7—6

Mlinsko orodje, še le par let v rabi, skoro čisto novo, s tremi pari kamnov in stopami ter sploh z vsem k mlinu spadajočim orodjem, je na prodaj po zelo nizki ceni. Urejeno je vse po najnovejšem načinu z jermenji. Oglasiti se je pri Štefanu Boucon, tovarnar stolov na Teharjih pri Celju. 181 5—4

Več tisoč cepljenih trsov imam podpisani še na prodaj I. in II. vrste in sicer Laški rilček in Gutedel. Cena I. vrste 24 K, II. vrste 10 K 100 kom. Cepiči za požlahtenje ameriške podlage po 10 K 1000 komadov. Oglasiti se je pri Antonu Slodnjaku, trtnarju in posestniku v Juršincih pri Ptuj. 109 2—2

Novozidana hiša s 3 sobami, 8 kuhinjami in prodajalnice v Lembacherstrasse št. 163 se prodaja. 168 6—5

Amerikanskih kijučev, Rip. port. več tisoč, lepih in debelih za suho cepiti, in drobnih za vlaganje, imam na prodaj. Cena I. vrste 1000 kom. 16 K, II. vrste 5 K. Martin Slodnjak, pos. Pošta: Juršinci pri Ptuj. 327 2—2

Konj, 2 leti star, se prodaja v Rušah. Karolina Markuš, hšt. 64. Cena 180 gld. 182 3—3

Stebre, iz hrastovega lesa, suhe, dolge od 1.5 m do 2.5 m, se prodajo po nizki ceni pri g. Ant. Juršič pri Sv. Martinu, Vurberk. 208 2—2

Lepa hiša, s popolno gostilniško koncesijo, prodajo tobaka in mala trgovina, se prodaja za nizko ceno 3200 gld. Hiša ima 5 sob, kuhinjo in štedilnik, 2 kleti in verando za gospodo in izlet v zdajšnjem času dober promet, lepa vrtova in čeden sadonosnik blizu mesta in kolodvora. Natančno pri lastniku Jož. Verd-nik, Spod. Novaves, Slov. Bistrica. 2—2 325

Novozidana hiša, s 4 sobami in 4 kuhinjami ter branjarjo, se prodaja. Cena je 3800 gld., izplačati je 1000 gld. v Studencih pri Mariboru št. 180. 326 3—2

Proste službe.

Pozor! Za povečanje dobrodošle trgovine s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki se išče samostojen kompanjon. Ponudbe pod: „I. M.“ poste restante Maribor, južni kolodvor. 183 6—3

15 letna deklica, z dobrimi šolskimi spričevali, zmožna sloven. in nem. jezika, želi službe v kaki trgovini. Naslov pri upravništvu. 198 3—3

Pridnega fanta, ki ima veselje do kovaške obrti, kakor tudi izurjenega pomagata sprejme Matej Bregant, kovač v Orehovcavi. P. Hoče-Slivnica. 323 3—2

Fant, ki je ljudsko šolo dovršil, želi priti za učenca h krojaču. — Naslov pove upravništvo. 317 2—2

Trgovskega učenca, iz boljše hiše, sprejme trgovina mešanega blaga Konrada Zamolo, Fram. 322 2—2

Izučena prodajalka želi s 1. majem službo premeniti. Ponudbe na upravništvo. 321 2—2

Čednega dečka, z dobrimi šolskimi spričevali, sprejme kot učenca pozlatar A. Zoratti v Mariboru, Schmidov trg 5. 330 3—1

Deklica, ki zna na šivalnem stroju šivati, se sprejme. Plačilo po pogodbi. J. Skasa v Slov. Bistrici. 333 3—1

Učenec, z dobro šolsko izobrazbo, slovenskega in nemškega jezika vešč, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Alojzija Korošak pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 332 2—1

Razno.

Brezplačno se odda lanski letnik „Slov. Gospodarja“, „Našega Doma“ in „Mira“. Kdor si ga želi — društva ali posamezne osebe — se naj oglase pri uredništvu.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 7

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Razglas.

Dne 25. aprila t. l. ob 8. uri dopoldne se začne razprodaja dražbenim potom zapuščine rajnega župnika gosp. **Albina Schwinger** v župnišču pri Sv. Miklavžu tik Ormoža. Prodalo se bo: pohištvo, vino in vinska posoda, konji, krave, telice in svinje, trse cepljeno in korenjaki, gnoj in kompost ter razno gospodarsko orodje. — K obilni udeležbi uljudno vabi

oskrbnništvo nem. vit. reda pri Mali Nedelji,

334 1—1

dne 16. aprila 1904.

Sentscher, oskrbnik.

Naznanilo.

V svrhu uničevanja zelo nevarnih, strupenih gadov na Štajerskem, je deželni odbor štajerski dovolil, da se izplača v letih 1904, 1905 in 1906 iz deželnega fonda nagrada za umorjene gade in sicer 1 K za vsako.

Tisti, ki hočejo dobiti nagrado, morajo poslati ubite kače ali vsaj njih glave na kustosa coologičnega oddelka deželnega muzeja v Gradcu.

Da si dotični prihranijo večkratno poštnino, se priporoča, glave ubitih gadov shranjevati v močno zapečateni steklenici v špiritu ter jih potem več skupaj odposlati. Glave se naj pred odpošiljativjo vzamejo iz špirta, dobro izsuše in nato odpošljejo v škatljici, na kateri naj odpošiljatelj natanko zapiše tudi svoj naslov.

Nagrada se bo izplačalo navadno v teku enega meseca po odpošiljativji. Na slučajne reklamacije se ne bo odgovarjalo. Med 15. julijem in 15. septemb. se nagrade ne bodo izplačevale in tudi ne določiljativke kač sprejemale.

Med tem časom ubiti gadi ozir. njih glave se naj shranijo na zgoraj navedeni način v špiritu in se naj odpošljejo po 15. septembru.

Gradec, dne 31. marca 1904.

329 1—1

Deželni odbor štajerski.

Semenje!

1885. Častno priznanje! 1885.

Semenje!

M. Berdajs v Mariboru

priporoča

87 12—9

vse vrste **poljskega, vrtnega in gozdnega semena**

priznane izvrstne kvalitete in

Semenje!

za najnižjo ceno.

Semenje!

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisk na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilnim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Odgovorni urednik: Ferdo Leskovar.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Današnji list ima „Naš Dom“, kot prilogo!

Izjava.

Ker se razširja vest, da je „Puntigamska pivovarna“ sezidala ledenico občinskemu predstojniku v Cirkovcih, gosp. Antonu Goliat, sem primoran kot oskrbnik zaloge tega piva izjaviti, da ta vest ni resnična, ampak da si je imenovani predstojnik sezidal ledenico celo sam.

Maribor, dne 16. aprila 1904.

331 1—1

Jože Wesiak.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživlja, joče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gld. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1.50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quand est, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52—27

Barthelnovo apno

za poklajo

priporoča

M. Berdajs

trgovina z mešanim blagom in semenjem

✂ v Mariboru. ✂

Mr Tetley-eva

zdravilna štupa,

neogibno potreben pomoček

— za svinjerejo —

dobi se

samo v trgovini z mešanim blagom in semenjem

M. Berdajs

v Mariboru.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledenškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

••••• Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. •••••

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Franc Pleteršek

140 6—6

✂ zaloga pohištva ✂

v Mariboru, Koroška cesta šte. 24.

Velika in raznovrstna zaloga politiranega pohištva iz umetnega lesa, matrac, podstavkov za matrace, divanov, zreal in otročjih vozičkov.

Samo kratek čas po znižanih cenah!